

Conèixer el territori i la llengua: la Tinença de Benifassà (la Pobla de Benifassà, Bel, el Ballestar, el Boixar, Castell de Cabres, Coratxà i Fredes) **L'activitat tindrà lloc els dies 3, 4 i 5 d'abril i s'adreça a la comunitat universitària.**

El Servei de Promoció i Normalització Lingüística (SPNL) de la UPV organitza l'activitat **“Conèixer el territori i la llengua: la Tinença de Benifassà”** per a practicar la llengua mentre coneixem el territori, **els dies 3, 4 i 5 d'abril de 2020**, inclosa dins de les activitats d'El Vint-i-5, que es realitzen cada any al voltant de la data històrica del 25 d'Abril.

La Tinença de Benifassà

La Tinença de Benifassà és una comarca històrica i natural de la Comunitat Valenciana, actualment integrada en la comarca del Baix Maestrat, tot i que les relacions de la comarca han sigut més intenses amb la dels Ports i les Terres de l'Ebre. Hi pertanyen els pobles del Ballestar, Bel, el Boixar, Castell de Cabres, Coratxà, Fredes i la Pobla de Benifassà.

Durant el període musulmà hi havia un castell que controlava la comarca, el castell de Beni-Hassan, d'on li ve el nom. Aquestes terres, conquerides cap a l'any 1230, van passar a ser administrades directament pel govern del Principat. El rei Jaume I manà construir un monestir al costat del castell, que fou la primera fundació de l'orde del Cister al Regne de València. Tota la comarca pertangué a l'abat del monestir, que hi va constituir una *tinença*. El monestir, declarat Monument Nacional el 1931, és ocupat per les monges cartoixanes de Sant Bru.

La majoria de pobles de la comarca històrica han patit una forta pèrdua de població des de la segona meitat del segle XX, per l'abandonament progressiu de l'agricultura tradicional i els canvis en les formes de vida. Aquesta pèrdua de població ha determinat, entre altres causes, la desaparició de cinc ajuntaments de la comarca històrica.

El 19 de maig de 2006, la Generalitat valenciana va declarar *parc natural* gran part de la comarca històrica, amb el nom de [Parc Natural de la Tinença de Benifassà](#).

Destinataris: membres de la UPV, amb acompanyants (adults i xiquets)

Programa

divendres 3 d'abril

17 h	Eixida de l'autocar des de València
19.30 h	Arribada a la Pobla de Benifassà. Distribució d'habitacions
20 h	a) Presentació sobre la Tinença de Benifassà i els pobles que en formen part: geografia, història, llengua, economia, cultura... Amb David Gil (alcalde de la Pobla de Benifassà), Josep Prades (Grup per la Recerca de la Memòria Històrica de Castelló), Josep Meseguer-Carbó (Maestrat Viu) i Jordi Maura (periodista i coordinador de <i>La Tinença de Benifassà, un paisatge sagrat</i>)
	b) Jocs tradicionals de Pasqua amb el <i>Tombatossals</i>
20.30 h	Sopar
21.30 h	Vetlada musical, amb Montse Castellà, cantautora

dissabte 4 d'abril

8 h	Desdejun i recollida del pícnic
8.30 h	Ruta dels maquis: ruta a peu guiada (guies del Parc Natural i de 7pobles.com), amb dos possibles itineraris, de dificultat baixa o mitjana, i un màxim d'11 Km. Esmorzar durant la ruta.
14 h	Dinar a l'alberg
17 h	a) Lectura i escriptura creativa per a xiquets i adults, a partir del llibre <i>Les detectives i el banquet de carxofa</i> (Fundació Bromera per al Foment de la Lectura), amb Aina Garcia Carbó, escriptora i especialista en literatura infantil i juvenil
	b) Tast i conversa sobre <i>La cuina de la Tinença de Benifassà</i> (Onada Edicions), a càrrec de Luisa Viñas, autora de l'obra
	Berenar a la Tinença
18 h	Passeig per la Pobla de Benifassà
20.30 h	Sopar
21.30 h	Vetlada de rondalles i contes dels Ports i el Maestrat, amb Tània Muñoz, narradora oral i coordinadora de Conta'm. Festival de Contes al Maestrat

diumenge 5 d'abril

8 h	Desdejun i recollida del pícnic
8.30	Rutes a peu guiades (amb els guies del Parc Natural i de 7pobles.com). L'autocar eixirà des de la Pobla de Benifassà. En acabar cada una de les rutes, l'autocar ens recollirà per a tornar a l'alberg.
	Ruta 5.1. Per l'antic camí de la Pobla a la Sènia (7 Km, dificultat baixa): autocar fins al Ballestar, visita al Centre d'Interpretació de la Tinença de Benifassà, els Estrets, la

**SERVEI DE PROMOCIÓ I
NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA**

	Morranda (poblat íber), Riu Verd, Font de la Canaleta, Mas del Bessó, Mas del Jaumet, Forn de Vidre, les Ombries de Benifassà i embassament d'Uldecona
	Ruta 5.2 Per l'antic camí de Fredes a la Sènia (10 Km, dificultat mitjana): autocar fins a Fredes, el Mas del Pixon, Roca Mirador, Portell de l'Infern, Mas d'Abella, Mas de Joan i embassament d'Uldecona
14.30 h	Dinar a l'alberg
16 h	Eixida cap a València
19 h	Arribada a València

Preinscripció

Fins a l'11 de març (23.59 h) o fins que es cobrisquen les places, pel formulari "[Preinscripció a Conèixer el territori i la llengua: la Tinença de Benifassà](http://bit.ly/2F8HLoS)" (<http://bit.ly/2F8HLoS>). Les places són limitades.

Confirmació de la preinscripció

Una vegada feta la preinscripció, l'SPNL enviarà una comunicació amb l'aportació que correspon, el concepte i el número de compte on cal fer la transferència. A continuació, les persones admeses hauran d'enviar a dinamitzacio.spnl@upv.es el justificant de la transferència, en el termini que s'indique, per a poder confirmar la inscripció.

Aportació dels participants

PAS i PDI i acompanyants adults	90 euros
estudiants UPV en general	50 euros
voluntaris lingüístics UPV	45 euros
de 13 a 17 anys	50 euros
de 3 a 12 anys	40 euros
menors de 3 anys	gratuït

Inclou: autocar, allotjament, àpats, rutes guiades, activitats i assegurança d'accidents.

Desplaçament

El desplaçament es realitzarà amb autocar des del campus de Vera. A l'anada i tornada, farem una aturada obligatòria per al descans del conductor.

Allotjament

L'allotjament serà a l'Alberg La Font Lluny i la Casa del Tres, a la Pobla de Benifassà. Les habitacions de l'alberg són de quatre persones com màxim, i tenen el bany a l'interior; les de la Casa del Tres són de dues o tres persones. L'alberg disposa d'un menjador amb saleta de TV, diverses sales multiusos, ping-pong, futbolí, jardí amb zona de jocs, etc.

Per a l'allotjament cal dur llençols o sacs de dormir i tovallola. Hi ha mantes.

Rutes guiades

Hi haurà diverses rutes guiades amb els guies del Parc Natural i de 7pobles.com. Els participants estaran coberts amb una assegurança d'accidents.

1. Dissabte 4: Ruta dels maquis, amb dos possibles itineraris, de dificultat baixa o mitjana, i un màxim d'11 Km.

2. Diumenge 5

Ruta 5.1. Per l'antic camí de la Pobla a la Sènia (7 Km, dificultat baixa): autocar fins al Ballestar, visita al Centre d'Interpretació de la Tinença de Benifassà, els Estrets, la Morranda (poblat íber), Riu Verd, Font de la Canaleta, Mas del Bessó, Mas del Jaumet, Forn de Vidre, les Ombries de Benifassà i embassament d'Ulldecona. On ens recollirà l'autocar per a tornar a l'alberg.

Ruta 5.2 Per l'antic camí de Fredes a la Sènia (10 Km, dificultat mitjana): autocar fins a Fredes, el Mas del Pixon, Roca Mirador, Portell de l'Infern, Mas d'Abella, Mas de Joan i embassament d'Ulldecona. On ens recollirà l'autocar per a tornar a l'alberg.

Recomanacions

- Document d'identitat o passaport
- Targeta sanitària o de la vostra assegurança
- Carnet de senderisme (en el cas de tenir-ne)
- Tovallola
- Gorra o barret
- Llanterna o frontal
- Calçat de muntanya (preferible) o esportiu (que no tinga la sola llisa)
- Calcetins apropiats
- Impermeable
- Ampolla amb aigua (1 o 1,5 l)
- Barretes energètiques o fruits secs
- Càmera fotogràfica o mòbil
- Crema solar
- Bastons de senderisme (en el cas de tenir-ne)
- Motxilla (aconsellable)

Més informació: dinamitzacio.spnl@upv.es

Organitza: Servei de Promoció i Normalització Lingüística (www.upv.es/bondia)

Col·laboren: Acadèmia Valenciana de la Llengua, Ajuntament de la Pobla de Benifassà, Centre d'Interpretació del Parc Natural de la Tinença de Benifassà, Grup per la Recerca de la Memòria Històrica de Castelló, Associació de Veïns i Propietaris de la Pobla de Benifassà, Onada Edicions, Edicions Bromera, Conta'm. Festival de Contes al Maestrat, Maestrat Viu, 7pobles.com, El Tossal Cartografies, Centre Excursionista de Castelló, Maestrat Experience, Comissió Cívica Vicent Marçà, Fundació Sambori